

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . I kor. . . I kor. 50 fill.
Vidéken: . . . I kor. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Az őszi munkaprogramm előtt.

Debreczen, szeptember 15.

A parlamenti rendes munka biztosítása meghozta a rendes parlamenti szünetet. Szünetet, amely valósággal a pihenőnek, a politika nyugalmának és csöndjének volt rendeltetve, s nem telt meg a nyár méreganyaggal, vihartjelző tikkadtsággal, feszültséggel, mely a közelmúlt parlamenti szüneteink folyamán rendszeresen összegyűlt, s már jóleve komor felleggel borította a politikai horizontot. A nyári konventikulumok, a szituáció felborítására készült plánumok, a koalíciós rezsim más ezernyi nyomorúságával egyetemben teljesen letűntek. A szünet után tartandó első miniszteri tanácskozásokat nem várják többé lázas izgalomban, mert a miniszterelnökség tanácskozó termében ellentétes politikai alapok reprezentánsai nem vívnak csatát.

A miniszteriumok irodáiban a parlamenti szünet alatt jelentős munka folyt. A törvényjavaslatok egész sorát készítették elő, hogy az állami igazgatás minden ágában korszerű törvényalkotásokra nyújtsanak módot a törvényhozásnak.

A fiu.

Irta: Dóra.

Bejött a könyvével és az asztalhoz ült, szemben az anyjával.

— A szobám kályhájában kialudt a tűz, anyusom. De itt is lehet talán tanulnom?

— A szobaleány majd begyújt.
— Nem, kérlek ne! — kiáltott idegesen a fiu. Komoly, kissé sápadt arcát hirtelen pirosította. — Hadd kérlek, úgy sem maradhatok soká.

Az anyja visszaült helyére és látszólag közönyösen folytatta kézimunkáját.

A lámpa fénye egyenlően világította be az asszony íradhatatlanul öltögető fehér kezét és a könyvébe mélyedt fiu szöke fejét.

Az ablakon beszűrődött az utca zaja. Benn a szobában oly nagy volt a csönd, hogy szinte hallani lehetett a két ember szive dobogását.

— Most kell megtennem! — sugta hevesen liktetve a fiu.

— Most következik bel! — dobogta nehezen, tompán az anyáé.

A lesült szemöldökök alól lopva pillantottak egymásra. Az asszony szomorú arca a várakozás alatt megélenkült. Ajkát összeszorította és a keze gyorsabban működött.

— Mit varrsz anyus? — kérdezte a fiu.
Az asszony összereszt, azután mosolygva mutatta.

A parlamentnek azonban mindenekelőtt a normális költségvetést kell megszavaznia, hogy végre-valahára kikerüljünk az indennitásoknak abnormis állapotából. Felesleges arra szót vesztegetni, hogy minő hátrányos az ország ezernyi érdekeire, ha egy következő esztendő igényeit indennitások után az előző esztendő régtulhaladt költségvetési kereteinek Prokrustes-ágyába beleszorítjuk.

Október havában össze fognak ülni a delegációk, amelyek ülései során a közös minisztereknek hír szerint fontos mondani-valójuk lesz az egyetlen parlamentáris fórum előtt, melynek illetékesen nyilatkozhatnak.

A magyar parlamentnek sürgősen el kell intéznie a Szerbiával kötött vám- és kereskedelmi szerződést is. Ennek a nemzetközi megállapodásnak becikkelyezése fokozottan sürgős éppen most, amikor a monarchia mindkét államában már-már elviselhetetlen mérvet ölt a husrágóság.

A kalendáris dátumhoz kötött törvényhatósági munka keretébe tartozik továbbá a jegybank ügyének rendezése. Az Osztrák-Magyar Bank szabadalma ez év december 31-én lejár. A jegybank kérvényét, melyben szabadalmának megújítását kéri, még

a koalíciós kormány pénzügyminiszterének benyújtotta.

A kormánynek és a többségnek álláspontja a jegybank kérdésében világos és határozott. A kormány és a többség meg akarja ujítani a közös bank szabadalmát, ha sikerül a közönség alapján az osztrák féllel olyan megállapodást kötni, mely az ország érdekeit kielégíti. Ez a kormány eredeti álláspontja, melyet vállalkozásának első pillanatától fogva hirdetett. Ennek az álláspontnak szankcionálásáért forduló a munkapárt valamennyi jelöltje a nemzethez és ezt az álláspontot szentesítette az ország, amikor a nemzeti munkapártnak a többséget megadta. Tiszta és megtámadhatatlanul korrekt munkát fog tehát végezni a többség, ha egy megfelelő kormány-megállapodást szavazatával törvényvé emel. A kormánynek lesz azonban kötelessége, hogy a jegybank új szabadalmának elengedhetlen előfeltételét az ország gazdasági érdekeinek megvédése után megszerezze.

Az ellenzék lapjai máris nagy harcokat helyeznek kilátásba a kormánnyal szemben. Remélhető azonban, hogy ezek a fennforgó körülmények között a legkisebb minimumra fognak redukálódni és nem is volna

— Nem ismersz reá? — kérdezte.
Jobban megnézte a fiu a puha, fehér anyagot. Azután egyszerre gyermekes mosoly ömlött el komoly arcán.

— A régi kis hálóköntösöm!
Az asszony bólintott.

— Még jó lesz Magduskának, csak csekély igazítást végzek rajta. A kelme még kibírja. Hiszen oly hirtelenül nőttél ki belőle!
A fiu letette a könyvet és kezébe vett egy darabkát a puha, fehér anyagból. Többször végigsimította.

— Mily puha! Nagyon szerettem régen a puha bársonyosságát és fénytelen fehérségét. Mindig reád emlékeztem anyám! A nyugodt biztonság boldog érzete és a gondok elmúlására.

Az asszony mosolygott.

— Mint kis gyermeknek is voltak gondjaid! Mindent nagyon komolyan vettél. Épen úgy, mint én. És a gondjaidat is elkergette a puha melegségével a fehér hálóköntös. Mikor este lefektetted és reád adtam, kis, vastag fehér kacsódba fogtad puha, fehér szövetét és megcsókoltad! Annyira örültél, hogy viszontlátod régi cimborádat.

Az asszony folytatta a varrást. A fiu elgondolkozva nézte. Ugy érezte, mintha a kis puha szövetből újra szívébe lopóznék az anyai szeretetbe vetett rendithetetlen bizalom. A szavak azonban torkán akadtak, ha anyja ráemelte jószágos, tiszta szemét. Oh! Ilyen vallomás! . . .

— Különös, — kezdte újra mosolyogva az anya, — bolondos kis fickó voltál. Vad és dacos, néha bosszankodtam miattad. És sohase engedél, sohase smerted be a hibáidat ha követelték. De este ágyacskádban megváltoztál. Ha fehér vánkösodon feküdt arany-szőke fejecskéd, rögtön észrevettem, ha nem volt rendben valami. Gondolataid csirájában ismertem meg s figyelemmel kísértem, mint nőttek, izmosodtak! Főled hajoltam a kicsiny ágyban és ha szivecskédet nyomta valami, mindent meggyóntál. El se tudtál volna aludni másképp! Régen volt, de eszemben van mindig! . . .

Csend lett megint. Az asszony tovább varrt. Szép, sápadt arcán kigyultak a rózsa. Várta, hogy a fiu beszéljen; érezte, hogy valami nyomja a lelkét.

Néhány hete megváltozott az ő nyílt lelkű gyermeke! Alami idegen, kinzó érzés fogta el! Kerülte az édes anyja tekintetét és sápadt lett. Szótlán, álmodozó, olykor érthetetlenül hevílékeny, szinte brutális, majd meg-tuláradóan kedveskedő, hízogó, simulékony. De sohasem szólt semmit. Ha apja kérdezte, mi baja, idegesen felelte, hogy semmi.

Az iskolai rabszolgaság után egyszeribe korlátlan szabadságba került. Nem volna csoda, ha megrészegednék tőle! Ha fiatal, forrongó érzelmei hajba sodorták volna! De jól ismertel! Saját jószántából kellett beismernie mindent. Nem használt itt se kérés, se harag!

Uzlethelyiségemet f. évi nov. 1-én Piac-utca 32. szám alá

helyezem át, mely alkalomból a jelenleg raktáron levő

arany-, ezüstneműek, ékszerek és órák
felette olcsó árban lesznek elarusítva.

ROSE DEZSŐ

ékszerész és órász

Piac-u. 55. Hungária mellett.

semmivel sem megindokolható az a lármás okvetetlenkedés, hiszen a közvélemény és a nemzet már betelt ezekkel. A közvélemény legutóbb is ekletánsan megmutatta, hogy elég volt már a heccelődő üres szalmacséplésből, a nemzetnek békés és alkotó munkára van szüksége.

És hisszük, hogy ezt az alkotó munkát ez a parlament a mai összetételében meg is tudja és meg is fogja csinálni.

A Kuria petíciós tárgyalásai. Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma folytatta a Kuria a Rakovszky István csornai képviselője ellen beadott petíció tárgyalását. Itéltre ma sem került sor. Az Ostffy mandátum ellen beadott petíciót is tárgyalták, de miután Ostffy viszonyát emelt Maróthy László ellen, a tárgyalást október hó 4-éig elhalasztották.

Az egyéves önkéntesség korlátozása. Egyik-másik lap beavatott bécsi forrásból kapott azt az értesülést közli, hogy a közös hadügyminiszterium az egyéves önkéntesi intézmény erős korlátozását, vagy pláne teljes megszüntetését tervezi. A hadvezetőséget a tervezett reformra az készíti, hogy a hadsereg elegendő tartalékos tiszttel rendelkezik, akik a megálapított létszámot fölösen betöltik. Ellenben igen nagy a hiány képzett és hivatásos altisztekben, akik — mint számos tapasztalat mutatja — a mai hadsereg legnagyobb erősségei. Az amatőrszámba menő tartalékos tisztekkel háboru esetén amugyse tud mit kezdeni a hadvezetőség, míg a jó és gyakorlott altiszt a maga kis szakaszának valósággal lelke lehet. Mint-hogy a tartalékos tisztek az egyéves önkéntesek közül kerülnek ki, az e téren mutatkozó tultengésnek csak az egyéves önkéntesség megrendszabályozásával lehet véget vetni. A közös hadügyminiszteriumban hosszabb idő óta folynak ez iránt tanácskozások, amelyek már eljutottak addig a pontig, hogy e rendszabályozás csak kétféle lehet: 1. az önkéntesi jog alapos megszorítása;

Az asszony felsóhajtva összerakta varrását és felállt.

A fiu fellillantott a fehér, puha szöveta darabról, melylyel eddig játszott és mellényzsebébe csuszattatva azt, ő is felállott. Az ajka fehér lett.

— Anyám, — mondta, ma estére . . . meg beszéltük . . . néhányan, hogy találkozunk . . .

Az asszony ijedten állt meg, de azért szívében öröm támadt, hogy végre világosság lesz közöttük.

Valami másodrangu vendéglőt említett a fiu.

— De nincsen pénzem! — tette hozzá.

Az asszony némán kivette zsebéből a pénztárcáját és egy aranyat tett le az asztalra. A fiu elvette, lesütött szempillája mögül édes öröm villant elő.

Az asszony szívverése elállt. Pénzt kért — és nincsen bizalma?! Tudta, hogy a vendéglősnek szép, könnyelmű leánya van . . . ettől féltette a fiát.

Szenvedélyesen szólt hozzá:

— Maradj itthon . . . a kedvemért! Mit keressz ott?!

Két kezével fogta meg a fiu karját, — az anyai féltés már elveszni látta gyermekét.

— Maradj itthon! — mondta és mindaz, ami a szívét összeszorította, felszabadult a felkiáltásban: — Meg akarom tartani gyermekemet!

A fiu viaskodott. A földet nézte, azután

vagy 2. a kétéves katonai szolgálat behozatala, az egyéves önkéntesség megszüntetésével. Budapesti tudósítónk most azt táviratozza, hogy az erre vonatkozó hírléseket hivatalosan megcáfolják.

A Debreczeni Kertész-Egylet.

Beolvad a Gazdasági Egyletbe.

A debreczeni kertészeti egylet még 1861-ben alakult megboldogult *Simonffy Imre* volt polgármester elnöklete alatt. A nagy reménysekkel megindult gazdasági intézmény azonban nem felelt meg a várakozásoknak.

1902-ben azután egy indítvány tételével a közgyűlésnek, hogy a város által az Egylet céljaira átengedett 27 hold föld adassék bérbe a rajta levő beruházások (épületek, felszerelések stb.) pedig 11.600 koronáért menjen át a város tulajdonába.

Igy is történt a dolog s a pénzt, — mint a Kertész-Egylet vagyonát külön alapul helyezték el a városi pénztárba.

Most azután az azóta működésében szünetelő Kertész Egylet még életben levő tagjai beadványt intéztek a városhoz, melyben kéri a 11.600 koronát.

Közgyűlést hívnak ugyanis össze, amelyen javaslat tételük, hogy a Kertész Egylet olvadjon bele a Debreczeni Gazdasági Egyletbe, amelynek egyik *szakosztályaként* működjen továbbra.

Erre vonatkozólag vesszük a következő sorokat:

A Debreczeni Kertészeti Egylet szeptember hó 25-dik napján vasárnap délelőtt 10 órakor, a Debreczeni Gazdasági Egyesület hivatalos helyiségében gróf Dégenfeld-tér 1. szám alatt tartandó rendkívüli közgyűlést tart. A megjelenésre felkérjük a Kertészeti Egyletnek még életben levő alapító tagjait, valamint az elhalt alapító tagoknak az alapszabályok 5. szakasza szerint jogutódait.

mosolyogva, gyöngéden kszabadította karját.

— Nevetséges! Nem vagyok gyerek! Az első lépés az egész életre hat ki . . . óvakodj azt elhibázni!

— Engedj anyám! — Az arca kipirult. Az asszony karja lehanyatlott, lába megremegett, úgy, hogy le kellett ülnie.

— Anyám . . . pórázon akarsz vezetni?! Büszkén fölegyenesedett az asszony.

— Teljes szabadságot engedtem neked, hogy férfi legyen belőled és megismerd az életet. A jót és a rosszat! de a rosszat, kell, hogy megutáld, nehogy majdan egy napon ne nézhess többé bátran az anyád szemébe.

Sötét eltökéléssel álltak egymással szemben.

— Elég dős vagyok, nincs szükségem gyámkodásra! — Azzal a kalapja után nyult, kezét csókolt az anyjának és elment.

Az asszony átment az ebédlőbe a leányához. Átnézte feladatait. Együtt vacsoráztak. Meghallgatta a leánya apró panaszait és iskolai élményeit. Kedélyesen elbeszélgetett vele. Az este nagyon hosszúra nyult. Várakozott, hallgatódzott, nem hangzanak-e a lépcsőn erőteljes, fiatal lépések a fiunak. Szívét aggódás marcangolta. Végre, amikor már nem tudott a lábán megállni, lefeküdt, de ége hagyta a villamos-lámpát. Félt a gondolataitól! . . . Éjjélkor a folyosó ajtaját óva-

A rendkívüli közgyűlés tárgyai.

1. Az évtizedek óta szünetelő egyesületi működésnek folyamathá tétele.

2. Tisztikar megválasztása.

3. Határozat hozatal a Kertészeti telepen levő és az egylet tulajdonát képező többféle épület és egyéb, hasznos beruházásoknak a város részére megvétele tárgyában törvényhatósági bizottsági közgyűlési határozatra vonatkozólag.

4. Határozathozatal a 135 alapító tag által befizetett alapítványi összeg iránt, az alapszabályok 9. szakasza c) pontjának megfelelőleg.

5. Miután az alapszabályok 21. szakasza rendelkezése szerint az egylet alapítóinak jogai állandóan épségben maradnak s az egyleti javak az ő felügyeletük alul el nem vonhatók: határozat hozatal a 3. pont alatt jelzett épület és beruházásokért a törvényhatósági bizottsági közgyűlés jogerős határozatával a kertészeti egyesület részére vételár fejében megszavazott 11.600 koronának a Kertészeti Egylet részére kiutaltatása iránt.

6. Esetleges indítványok.

Debreczen, 1910. szeptember hó 11. Több alapító tag nevében Szentessy János, alapító tag, gazdaköri alelnök. Rácz Lajos, alapító tag, gazdasági egyesületi titkár.

A kolerajárvány terjed.

Tizenhárom megbetegedés öt halálesettel.

Most már kétségtelen, hogy a kolerajárvány erősen terjed Magyarországon, a Duna mentén.

Bécsben, — mint onnan táviratozzák, bizonyosra veszik, hogy a koleraesetek eredete a Duna melletti magyarországi helyeken van, emiatt a miniszterium szigorú intézkedéseket tett, hogy megakadályozza a kolera behurcolását. Igy az összes szállókat és azon helyeket, hol idegenek fordulnak meg, utasította a rendőrség, hogy a Magyarország bármely részéből érkező utasokat jelentsék be a tisztí orvosoknak, akiknek kötelességük felügyelni, míg az inkubáció tart. Az ily utasoknak tartózkodási helyük is felügyelet alatt tartandó, még eltávozásuk után is. A határok mentén pedig vizsgáló állomá-

tosan felnyitották. Halk lépések közeledtek ajtaja felé.

Megállt valaki. Az asszony fenn ült ágyában és mereven az ajtót nézte.

Félig felnyílt az ajtó és egy szőke fej hajolt be rajta.

— Még ébren vagy anyám? Bejöhetek? Igent intett az asszony és a fiu bejött.

Anyja fölé hajolt és szeretettel megcsókolta.

— Lásd, anyám, most már minden rendben van! Aludjál nyugodtan, ma újra megletem magamat! Ezelőtt valóságos lázban voltam! — összeharapta fogait, mintha vissza akarná folytatni vallomását. — Szép teremtes az a leány . . . a szemem perzel . . . és futott utánam! Tudtam, hogy csak egy szavamba kerül . . .

Szabadon, mélyen felsóhajtott és azután folytatta:

— Éppen ma varrtad az éjjeli köntöst. Lásdd, véletlenül kihuztam a mellényzsebéből ezt a fehér, puha szöveta darabkát. Elmondtam neki, miből való. Ó gúnyosan kinevetett, — fuj! Olyan csunya lett ettől a nevetéstől, mintha a piros mákvirágnak lehullanak a levelei . . . És eszembe jutott, mily édesen aludtam én a bársonyos, fehér éjjeli köntösomben . . . ha te, anyusom, elalvás előtt megsmogattál. És elmentem onnan . . . És ma éjjel fejem alá teszem ezt a kis darab fehérséget . . . Haza jöttem! . . . Jó éjszakát, anyám! . . .

Vigyáz! Kékre festett kirakat. Vigyáz!

Ajánlom tulhalmozott raktáramat, őszi és téli árúknak, igen jutányos árakban. 120 cm gyapju kosztüm kelme m. 55 kr-tól. 120 cm. ősi pepita kelme m. r. 89 kr-tól. 120 cm. ősi ruha kelme m. r. 85 kr-tól. Bársony, bluzra s k sz. ben m. r. 75 kr-tól. Taft 98 kr. Pongies 75 kr. Mersalin 1.18 kr. Mintás selyem bluzra divat mintával 95 kr. Jó minőségű bar. et már 20 kr-tól. Női ernyő reklám ára 93 kr. Saját készítésű paplanok most csak 2.10 kr-tól. Csipkék, szallagok, ruha díszek, minden féle rövid és belés árú, nagy választékban és igen olcsó áron. Maradékok igen jutányos árban.

Molnár V. J. és Társa fiók üzlete

Rossuth és Bathányi-u. sarok, színházal szembe.

sokat akarnak felállítani. Ilyen lesz Alsó-Ausztriában Királyhida és Marchegg, Stajersországban, Pragerhof és Isztriában a határvárosok, s nemcsak a vasutak, hanem a galiciai határok mentén is lesznek vizsgáló állomások. Az egyes állomásokon orvosok fognak tartózkodni, akik a vonatszemélyzetétől megtudakolják az utasok egészségét és a gyanusokat leszállítják.

A mohácsi kolerajárvány.

Mohácsról jelentik, hogy a tegnapi kolerajárvány körülmények között rosszul lett Vinkovics János, szentoló a Dunagőzhajózási Társaság szenttelepén. Szabó Ferenc kőműves és a harmadik kolerás beteg Ritter Jánosné pedig a városi villanyfejlesztő-telep fűtőjének a felesége. A három beteget a járványkórházban ápolják, állapotuk nem súlyos, a hatósági orvosok azonban kétségtelen jelekből megállapították rajtuk az ázsiai kolerát, ürületeiket pedig felküldötték a bakteriológiai intézetnek megvizsgálás végett. Vinkovics a szenttelepen együtt dolgozott Csányi Klárával, aki tegnap meghalt és Kaizer dr. egészségügyi felügyelő megállapította rajta az ázsiai kolerát. Szabó Ferenc megbetegedése is járványszerű, amennyiben összefüggésben áll a Lánycsokon történt esetekkel. Szabó ugyanis Mohácsra együtt dolgozott az egyik mohácsi beteggel, aki szintén kőműves. A Mohácsra közel fekvő Sombereken is történt egy megbetegedés. Fleiszter István napszámos lett rosszul, akitől kiderült, hogy szintén Mohácsról vitte magával a veszedelmet. Kaizer egészségügyi felügyelő sürgősen kiszállt Sombereken a szükséges intézkedések megtétele végett. Mohácsra különben nincs elegendő orvos. A városnak öt orvosa van összesen, ezek közül kettő vidékre járó körorvos, úgy, hogy Vida dr. járásorvos cselekedik kolerás esetekben. Ma azonban bejelentette, hogy a szolgálatot nem bírja tovább és járványorvos kiküldetését kérte a belügyminisztériumtól. Itt azonban a kérés teljesítését megtagadták.

A baranyai Sepse községből, mely Vörösmart szomszédságában fekszik, ötven ember igyekezett pár napja Verőczére vásárra. A horvát határon azonban a hatóság kolerajárvány miatt feltartóztatta őket, a magyar városokat vesztéggár alá vették és csakis tegnap bocsátották őket a baranyai alispán sürgős közbenjárására szabadon. Baranyában eddig 13 kolerajárvány megbetegedés történt, melyek közül öt halálos kimenetelű volt.

A pécsi kaszárnyában.

Pécsről jelentik: A pécsi kolerajárvány katoná, Pintér Mihály, a 69. gyalogezred második századának közlegénye. Pintér ezrede Fehérmegyében gyakorlatozott, hajón jöttek vissza a manőverről Mohácsra, onnan Pécsre meneteltek, ahol Pintér megbetegedett. Rendkívül sokszor hányt s a kolera jelei felismerhetetlenül kiütöttek rajta, a katonai hatóság a második század legénységét azonnal dezinficiálta, elkülönítették őket és fegyveres katonák vigyáznak rá, hogy senkivel se érintkezessenek. A katonai hatóság

Pinter ürületeket a bécsi bakteriológiai intézetnek küldötte fel megvizsgálás végett. A beteg katonán különben jobban van. Kihallgatták és elbeszéléséből kitűnt, hogy a Duna vizéből ivott és onnan szedhette fel a kolera bacillusait.

A gyilkos ügyvéd bűnpörének tárgyalása.

A szécsényi szerelmi dráma.

Balassagyarmat, szeptember 14.

Ma kezdte tárgyalni a balassagyarmati esküdtszék a szécsényi drámat, Szőke Jenő ügyvéd bűnpörét, aki június 25-én agyonlőtte felesége csábitóját, Reök Iván járásbírói jegyzőt. Szőkének megcsalta az urát és férje gyanakodott reá, mikor pedig Nagy Margit nevelőnőtől megtudta a kegyetlen valóságot, kivallatta az asszonyt, fogta a revolverét és az utcán a kis város cukrászdája előtt lelőtte Reök Ivánt. Nemcsak a várost, hanem az egész országot felverték akkor izgalma ennek a megrázó drámának, melynek hőse, Szőke Jenő, most fog felelni tettéért az esküdtek előtt.

A koronatanu nyilatkozata.

Héray királyi ügyész erre a szerelmi drámára vonatkozólag így nyilatkozott. A vádhatóság igazolni fogja, hogy Szőke Jenő dr. előre megfontolt szándékkal ölte meg Reök Ivánt. Nem heves felindulással, nem is fékezhetlen szenvedélyből. Erre mutat már az a körülmény is, hogy dr. Szőkének beismerő vallomása után a vádlott utaztatott, tanácskoztatott felesége családjának tagjaival s tettét csak 25-én reggel hajtotta végre.

Kenedi Géza, Szőke Jenő dr. védője, eként nyilatkozott: Feltétlenül bizom, hogy az esküdtek verdiktje fölmentő lesz. A vádlott pszichikai jelleme olyan, hogy helyzetében s átélte izgalmai közt nála erősebb idegzeti is elveszti akaratszabadságát s elhatározóképeségét.

A vád épp úgy, mint a védelem, Nagy Margitnak, a koronatanunak vallomására helyezi a fősúlyt. Nagy Margit tegnap délután érkezett Balassagyarmatra. Kedves, tetszetős arcú fiatal lány. Most mult 18 éves.

Tizenhat éves voltam s négy polgárit végeztem, amikor egy lapban közzétett hirdetés útján nevelőnőnek jutottam Szőke Jenő dr. házához. Így kezdte Nagy Margit beszédét. Ez az ügy teljesen beteggett. Atyám, testvérem heves szemrehányásokkal illettek, amiért árulója voltam urnőmnek. Cselekedetem következményei anyagilag is sújtottak. Azóta nem tudok álláshoz jutni. De érzem most is. Szőke dr. és urnőm nővérenek szuggeszciója alatt állottam. Elmondtam, hogy láttam Reök Iván dr.-t május 20-án éjjel, a mint az ajtón, amelyet Szőke Jenőné nyitott ki, a hálószobába beosont s láttam távozásakor is, amely két óra múltán következett be. Holvilágos este volt, annyira világos, hogy teljesen ráismertem Reök dr.-ra. Ma már számom-bánom tettemet.

A hősnő vallomása.

Szőke Jenőné tegnap délután nővére kíséretében érkezett ide. A Magyar Királyszálloda a legjobb szobát nyitotta ki érdekes vendége számára. A nagy alkalomra drámai előkelőséggel öltözködött ki ez az asszony. Finom fekete selyemruha suhog a testén. Bronzszőke haja frufrukba van csomózva.

Kijelentem önnek — így kezdte — hogy a rettenetes eset óta újságíróval nem beszéltem. Még családom tagjaival is kerültem a beszélgetést. Koholt híreket hoztak forgalomba, olyan nyilatkozatokat adva szám-

ba, amelyeket soha nem tettem. Kijelentem most ön előtt: szvből óhajtom férjem felmentését. Látom a tekintetéből, hogy ön nem erre kíváncsi, hanem arra, hogy a tárgyaláson be fogom-e ismerni vétkemet. A vizsgálóbíró előtt éltem törvényadta jogommal, amely engem mentesít a vallomástól. A tárgyaláson nem fogok e jogommal élni, Elmondok mindent, amivel hozzájárulhatok férjem kiszabadulásához. Nem is tudom, hogy férpem előtt miért tettem beismerő vallomást. De tudom. Kényszerítő hatás alatt állottam. Férjem és nővérem annyira kinoztak s higye el, a lelki tortúra erősebb a testinél, hogy csak beismerő vallomással tudtam visszaszerezni nyugodalmamat.

De én hiszem, hogy még minden jóra fordulhat. Be kell önnek vallanom, hogy férjemet mindig szerettem s szeretem őt most is. Tán jobban, mint azelőtt, most, hogy miattam szenved. Tudom, hogy férpem is szeretett. Tudom, hogy rajongással szereti két gyönyörű gyermekét. Igaz, hogy férjem már beadta ellenem való keresetét, de hiszem, hogy ha felmentik, nem szakítja meg azt a másik köteteket, amely őt gyermekeihez fűzi. Ismétlem: meglátja, még jóra fordul minden.

Szőke dr.-né két kezébe temette arcát s zokogott.

Látogatás Szőke dr.-nál.

Feledi Jenő dr. Szőke védője szerzett alkalmat, hogy az ő társaságában Szőke cellájába lépve, vele ebszélgethettek az újságírók.

A kérdésekre csak ügyvédje biztatására mondja, vagy inkább zokogja a szavakat:

— Bármiként gondolkozom is esetről, megállapítom, hogy nem tehettem másként, mint ahogy cselekedtem. Így kellett történnie. De — fordult aztán szaporább beszéddel hozzám — egyre kérem önt. Cáfolja meg a kalandos híreket, amelyek származásomról az újságokba kerültek. Azt irták, hogy egy gróf és egy szegény zsidó asszony szerelmének vagyok a gyümölcse. Hát kérem, az édesatyám Szeidner Jakab rimóci vendéglős és a felesége édesanyám. Három éves voltam, a mikor elvesztettem őket. A fogságban megírtam memoíromat. Mondhatom, érdekes olvasmány lesz. Hogy mit tartok a nőmről? Uram! Hozzá fogható asszony nem volt Szécsényben. Rajongtam érte. Mondhatom, hogy amikor első beismerő vallomását visszavonta, szinte gyerekes öröm fogott el. De amikor bűnössége mellett bizonyítékok sokasodtak s ő beismeréssel tetézte: nem láttam és nem hallottam már semmit. Az meg teljesen kiforgatott, amikor családi életem megromlottja „Szervusz, Jenő!” kiáltással közeledett felém. Tépják ki a fületem, amely ebből a köszöntésből kiérezte a tisztességesen, a becsületemen ejtett szörnyű bűn kigunyolását.

A tárgyalás megnyitása.

Dr. Kenedi Géza hosszas utánjárására az éjjel a megye alispánja elhatározta mégis, hogy átengedi a vármegyeház közgyűlési termét a tárgyalás céljaira.

A terem kilenc órára zsufolásig megtelt hallgatósággal.

Az elnöki emelvényen megjelent Kletzár Lajos törvényszéki elnök, mellette két oldalt a szavazó bírák: Csengey Kálmán és Kecskeméti Géza ültek komoly, ünnepélyes arckifejezéssel. A jegyző, Nádas Ferenc szaporán írja a jegyzőkönyvnek bevezető fromai részét; Héray Andor ügyész a törvénykönyvet tanulmányozza, a védők az akták között babrálják. Az esküdtszék megalakulásának formáján átesnek.

Az esküdtek szép rendben elfoglalták a helyeiket, az elnöki figyelmeztetésre azután az emelvény elé jönnek és a jegyző után elmondják az eskümintát.

Uj! nődivat üzlet Uj! Wanger Sándor

A legujabb angol és francia női szövet ujdonságok megérkeztek s azokat a legolcsóbb árban fogom t. vevőimnek árusítani.

A legelegánsabb kosztümök skóli árban, eredeti párizsi modellek után készülnek.

nődivat salon
Batthyányi-utca 1. szám.

A halott igényel.

Nagy csend. A védők asztala mellől feláll egy atal fiskális. Hetési Béla dr. és bejelent, hogy Reök István örökösei nevében követeli az áldozat ápolási költségeinek a vádlott által való megtérítését, az orvostanárok tiszteletdíjának a kiutalását és azt is, hogy a lefolyt jegyző adósságait fizesse, ki a vádlott ügyvéd. Az elnök ezt a kérelmet magánjogi utra utasítja.

Nem jelent meg a koronatanu.

A tanuk névsorát olvassa föl azután az elnök; mindnyájan itt vannak, csak Hoffmann Sándor földbirtokos maradt el, akinek nem lehetett kézbesíteni a végzést. Pedig ő lett volna a vád legerősebb oszlopa. Nem jött és az elnök három helyre is sürgönyzött érte. Meglehet, hogy még ma jelentkezik.

A vádlott vallomása.

Visszatartott lélegzettel néz most mindenki az ajtó felé. Az elnök kimondta:

— Vezessék be a vádlottat.

Egy szuronyos börtönőr kíséretében meg jelenik összetört alakja dr. Szöke Jenőnek. Az arcát nem látják, zsebkendőjét tart a szemén, a hangját hallják, amint fuldokolva zokog. Az elnök kimérettel engedi sírni egy darabig, azután megkérdi:

— Hogy hívják önt?

Vontatottan, de azért elég értelmesen mondja el a nacionálját. Szöke Jenő dr. 32 estendő gyakori ügyvéd.

— Bűnösnek érzi-e magát a szándékos emberölés büntetésében.

A vádlottat megint sirógörcs fogja el.

— Bűnös vagyok, — mondja aztán tompa siró hangon, — kényszer alatt cselekedtem.

Majd elmondja, hogy mindig zárkózott természetű volt, soha sem járt mulatságba. Reök Istvánnal Szécsényben ismerkedett meg mintegy három évvel ezelőtt. Szimpatikus, jó fiúnak látszott, nem hitte volna, hogy valamikor így fog visszaélni a bizalmával. A szécsényi tragédiát megelőző estén felesége künn sétálgatott az utcán és akkor fedezte fel előtte Nagy Margit, gyermekeinek nevelője, hogy feleségének Reök Istvánnal viszonya van, és aznap éjjel bevallotta neki felesége is, hogy megszegte a neki fogadott hitvesi hűséget.

Akkor éjjel igen heves jelenet volt köztük. A tragédiának reggelén felvette a felöltőt, melyben vallomása szerint véletlenül revolvere is benn volt és a postára akart menni. Utközben találkozott Reök Istvánnal, aki hetykén mosolyogva üdvözölte:

— Szervusz Jenő!

Ez a viselkedés teljesen kihozta Szökét a sodrából, önkéntelenül zsebébe nyult revolveréért és anélkül, hogy tudta volna mit tesz, rálőtt Reökre.

A tanuk.

Éjjel telefonálja tudósítónk:

Vádlott kihallgatása után a tanukra kerül a sor.

Kiss Pál Szécsényi gazda azt vallja, hogy látta mikor Szöke rálőtt Reökre. Reök az első lövés után egy fa mögé bujt, de Szöke még háromszor rálőtt.

Olsvay Pál gazda szintén tanuja volt az esetnek. Szórol-szóra megismétli a Kiss Pál által előadottakat.

Reiter József szintén így látta a drámát lefolyni. Hallotta mikor Szöke így kiáltott fel:

— Megbosszultam magamat!

Özv. Markovics Gyuláné látta akkor Szökét, amint a cukrázda előtt járt-kelt izgatottan, a zsebébe tett kezekkel.

Liget Boris szobaleány is látta az esetet, megjegyzi még, hogy Kiss Pál gazda kiakarta csavarni a revolvert Szöke kezéből, de ez nem sikerült neki.

Röller Jenő szintén jelen volt az esetben. Védő: Igaz-e, hogy Reök szerette az aszszonyt és futott a szoknyák után.

Tanu: Igen!

Ezután elnök berekeszti a tárgyalást, melyet délután folytatnak.

Stéger Istvánné tanu hallotta, mikor a gyilkosság után Szöke így szólott:

— Megbosszultam magamat. Így jár az, aki feldúlja a más ember családi boldogságát.

Izgalmas jelenetek.

Elnök ezután Szöke feleségét akarja tanuként kihallgatni.

Kenedi Géza védő zárt tárgyalást kér azon alapon, hogy Szökéné vallomása a közérkölciséget sérti meg.

A bíróság hosszú tanácskozás után elrendeli a zárt tárgyalást.

Szökéné bevallotta bűnét és sirva kérte férjét lábai elé borulva:

— Bocsáss meg Jenő, bocsáss meg az Istenre kérlek.

Szöke csak zokogott s eltemette arcát kezei közé.

A tárgyalást holnap folytatják.

Mit tegyünk a színházépülettel?**Beszélgetés a főmérnökkel.**

A debreczeni színház átalakítására vonatkozólag egy terv merült fel, amelylyel a Debreczeni Független Ujság vezető cikkében foglalkozott, arra az álláspontra helyezkedvén, hogy Debreczen város ne toldozza-földozza, fejelje és talpalja a jelenlegi színházépületet, hanem építessen egy egész új színházat épületet, a mostani színházat pedig hagyja meg hangverseny teremnek, műkedvelői előadások, felolvasások stb. számára.

A legfőbb érviünk ebben a kérdésben az volt, hogy a jelenlegi színházépület átalakítása körülbelül ugyanannyiba kerül, mint egy új színházépület és megtörténhetik, hogy a régi típusú színház átalakítása művészi szempontból nem is fog megfelelni a követelményeknek.

E tárgyban tudósítónk beszélgetést folytatott Aczél Géza főmérnökkel, aki így nyilatkozott:

— A debreczeni színház átalakításának kérdése hosszú idők óta képezi vita tárgyát. Az átalakításra vonatkozólag mindenkor meg volt a magam véleményem s ennek kifejezését is adtam mindenkor úgy a közgyűléseken, mint színügyi bizottságban. A „Debreczeni Független Ujság“ cikkét olvastam s általánosságban fedi az e tárgyban elfoglalt felfogásomat. Én is a mellett vagyok, hogy Debreczennek, — ha már akar valamit e kérdésben egy teljesen új, modern színházépületet kell emelni. A mostani színházépület pedig más célokat szolgálhat, mint ezt lapjuk is említette.

— Ha gyökeresen, — a mai kor igényeinek megfelelően akarjuk átalakítani a színházat, a legjobb esetben csak a két körfal maradhat meg, tehát értékben beszélve 50—60 ezer koronányi kőfalazat,

miután a jelenlegi nézőtéri vasszerkezet nem használható, ugyszintén újra kell építeni a folyosókat, lépcsőzeteket, talán négy páholsor stb. Ez az érték még inkább csökken, ha a belső kőfalat is lebontanánk, hogy több támlásszéki ülés konstruáltassék. A szinpad berendezése elszorult, azt úgy is újra kellene építeni, művészi, akusztikai szempontokból a mennyezetet sem lehet használni.

— A mai modern színházak, melyeknek nézőtere nagyobb jövedelmezőségre számít, más konstrukciók szerint van építve.

— Ami egyébként ennek a kérdésnek a megoldását illeti, én legcélravezetőbbnek tartanám, ha a törvényhatósági bizottság határozatából újabb akció indítanék, amelybe bele vonatnék a város intelligens, miértö közönsége is, tekintet nélkül arra, hogy tagja-e a törvényhatóságnak, vagy nem. Ismételten én a panaszok megoldását csak egy új színházi épület emelésével látom kivihetőnek.

Ime az a főmérnök nyilatkozata, mely körülbelül ugyanazokat az érveket hozza fel az új színház épülésére vonatkozólag, amelyeket mi hangoztattunk.

Az új színház építése és a mostani épület alapos restaurálása közt számbavehető különbséget alig van. Most már figyelembe veendő, hogy az is, hogy a zenei, prózai előadások művészi érvényesülése sem téveszthető szem elől a kérdésnél. Az új modern típusu lyra alakú színházak nézőterei s a régi hiperbola alakú nézőterek konstrukciója közt nagy a különbség.

A mi színházunknak kitünő az akusztikája, amelyet az átépítésnél könnyen megzavarhatunk. Míg a művészi hangversenyek alkalmával, amelyet a két zeneegylet és magánvállalkozók, inpresszáriók szép számban rendeznek Debreczenben, nagyon alkalmas jelenlegi mivoltában is.

Felolvasások, országos ünnepek, alkalmi ünnepségek, kongresszusok és műkedvelői előadások céljaira meg éppen kiváló.

Mi a magunk részéről teljesen magunkévá tesszük Aczél Géza főmérnök indítványát, hogy ilyen irányban indítsunk akciót a színházépület kérdésében.

Irodalom.**A Csokonai Kör munkában.**

A debreczeni Csokonai-kör, városunk e kiváló irodalmi — s legelső kulturális intézménye a nyári pihenő után szombaton megkezdte munkáját, hogy kivehesse részét a felüldült szezonéletből.

Felolvasásait ugyancsak novemberben kezdi meg, de sürgős folyó ügyeit már is tárgyalni fogja, így intézkedik a Csokonai-kert további tervéről, amely a villamos vasút építésével van kapcsolatban. Hisszük, hogy a kör módot fog találni arra, hogy az ország egyik legszebb műalkotása a Csokonai szobor beállításában és a területvesztések miatt is megfelelő milliót nyerhessen.

Erre vonatkozólag is vesszük a következő sorokat:

Főüzlet és gyár: Arany János-utcza 10.

Fióküzletek:

Batthyány-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám (Zenede udvar.) Alapítástól 1903. Telefon szám 701

Koncz József

Fest, Vegyileg Tisztít mindennemű ruhákat kifogástalanul és legintányosabban.

Uj! A napokban megnyilt Wacha Róbert Uj!

ruhafestő, vegyi tisztító és gőzmosó intézete

A Csokonai kör szeptember hó 17. napján, szombaton délután 4 órakor tartandó választmányi ülést tart a Hatvan-u. 23. Csokonai házban. Tárgyak: 1. Jelentés a tisztikar és választmány kiegészítéséről. 2. Megemlékezés Komlóssy Artur alelnök haláláról. 3. A Csokonai-kert sürgős átalakítása. 4. Biráló bizottság kiküldése. 5. Jelentése. 6. Folyó ügyek.

Az elzülött debreczeni postatiszt.

Bagossy Ferencet a fővárosban elfogták.

Tegnap éjjel a fővárosi rendőrség szokásos razzijára alkalmából egy különösen lerongyolódott züllött kinézésű embert fogott el, akiről meglátszott, hogy még nem régen is jobb körökhöz tartozhatott. A pesti rendőrök százhuszonöt csavargót fogtak el ez alkalommal és züllöttsége dacára is ez volt a eljőbb arcú és legjőbb külsejű a nagy rongyos táborban. Szabó Istvánnak mondta magát, de amikor a rendőrség ujljenyomatot vett tőle, ennek alapján megállapította, hogy az illető hamis nevet vett fel. Nem Szabónak hívják, hanem Bagossy Ferencnek.

Debreczenben különösen sokan ismerik Bagossy Ferencet, aki néhány év előtt nagy gavallér szerepet játszott Debreczen társadalmában. Postatiszt volt. Uri módon élt, költekezett rangján és módján felül. Csakhamar kisült, hogy az elegáns postatiszt bünyös uton jutott a feltűnő uri módot nyújtó pénzhez. Váltókat hamisított. Később sikkasztott. Hamiskártyás is volt. Meggyült a baja a rendőrséggel, mely letartóztatta. Majd az ügyészség kezébe került az ügye és míg az ügyészség a hivatalos eljárás folytatásán dolgozott, addig Bagossy egy szép napon megszökött a fogházból. Körözték az országban mindenfelé, de nem akadtak nyomára. Különböző álnévek alatt bujkált.

Bagossy Kolozsváron.

Egyszerre csak Kolozsváron bukkant fel a züllés lejtőjén rohanó ember. Egy ügyvédi irodában vállalt másolási munkát. Itt is valami álnevet mondott be, de egyszer szórakozottságból az igazi nevét írta alá egy okiratra és erről rájöttek, hogy a Debreczenből megszökött postatiszttal van dolguk.

Vissza Debreczenbe.

Rendőri fedezettel visszahozták Debreczenbe a hajdani gavallért és erős vigyázat mellett lecsukták. E közben a törvényszék meghozta ítéletét és fogházbüntetését itt kitöltötte Bagossy.

Szatmáron és Kecskeméten.

Alig, hogy levetette a fegyencruhát, Szatmárra ment és ott kezdett feltűnni. Rövid pár hónapi ottléte alatt három rendbeli csalást és kétféle váltóhamisítást követett el. Mikor érezte, hogy a hurok már-már összeszorul a nyaka körül, megugrott onnan. Egy szép napon eltűnt, bittal üthették a nyomát.

Kévs időre rá a rendőrség leleplezett Kecskeméten egy váltóhamisítót. Nem Bagossy néven ismerték, azonban a valóságban mégis Bagossy volt. Kecskeméten vizsgálati fogság alá vették. Itt is megszökött a fogházból, mielőtt a törvényszék ítékezett volna fölötte. Azóta nyomaveszett az elzülött embernek. Körözték az egész országban. A debreczeni rendőrség is kapott hivatalos megkeresést néhány hét előtt a kecskeméti rendőrségtől, hogy tud-e valamit Bagossy tartózkodási helyéről?

A züllött ember végső állomása.

Most megint felbukkant a hajdani szép gavallér, de most már hihetőleg az utolsó állomásához ért. A fővárosi rendőrségi razzia vetette most felszínre. A rendőrségen a folytonos álnév használatot azzal indokolta, hogy előkelő rokonságát nem akarta kompromitálni a Bagossy név használatával.

Koleragyanusasszony Debreczenben.

Nagy riadalom az állomáson.

Ma reggel a debreczeni vasúti állomásfőnökséghez távirati jelentés érkezett az érmihályfalvai állomásfőnöktől, hogy a Máramarossziget felől Debreczenbe 11 óra 40 perckor érkező 1705. számú vonaton egy koleragyanus tünetek között megbetegedett nő utazik, aki Visk állomáson szállt vonatra és Budapestig váltott jegyet.

A rendőrség megfelelő számu kirendeltséggel és Tüdös Kálmán dr. főorvossal kiment az állomásra és ott várta az Érmihályfalva felől érkező vonatot. Az állomáson ez alatt nagy riadalom támadt. Nagy tömeg verődött össze a peron környékén és amikor a vonat berobogott, mindenki látni akarta, hogyan szállítják le a vonatról a koleragyanus utast és hogyan fertőtlenítik a kocsit, melyben utazott. A nagy számban kirendelt rendőrök alig tudták visszazoritani a kíváncsi tömeget.

Tüdös Kálmán dr. azonnal egy elkülönített helyre szállította a koleragyanus asszonyt és ott megvizsgálta. Megállapította, hogy nagyobb veszedelemtől nem kell tartani. Az asszony régóta gyomorbeteg és most utazás közben rosszul lett, ez volt az egész, ami megijesztette az érmihályfalvai állomásfőnökséget. Azonban nem lehetetlen, hogy az idült gyomorbeteg mégis koleranosztrázra vezet és ezért az asszonyt elkülönítve, egy fertőtlenített kocsiban utaztatták tovább és a debreczeni rendőrség áviratilag értesítette a budapesti államrendőrséget, hogy a koleragyanus asszonyt, ha odaérkezik, vegyék őrizet alá.

Az asszony neve Pikola Józsefné született Botos Borbála. Hogy hova való, azt nem tudják, csak azt, hogy Visk állomáson szállt vonatra harmadosztályu jeggyel. Budapestre indult a rokonai látogatására.

Hajza a bihari betyár után.

Vitális Imre ott, Vitális Imre itt.

A bihari betyár teljesen kifogott a csendőrökön. Négy vármegye csendőrsége hajszolja napokon, éjjeleken keresztül. Hol itt bukkán föl, hol amott és még sincs sehoh. Minden gyanus alakban Vitálist látnak és napjában átlag tíz darab Vitálist fognak el és az igazi Vitális úgy lehet, ekkorára már túl van Ungon, Beregen és a kellemes biztonságban csak a markába nevet.

Vitális Imre Berekböszörményben.

Kőváry Imre községi gulyás szolgáltatta az első nyomot a csendőrség kezébe. Kőváry tegnap éjjel egy nagy gulyát őrzött távol a községtől, mikor hirtelen megjelent előtte Vitális Imre s fegyverét ráemelve, rákiáltott:

— Kenyeret és szalonnát adj nekem, különben meghalsz!

A gulyás nem nagyon ijedt meg a haramiától, hanem hatalmas ólmos végű kampós botját felemelte s Vitális felé sújtott. Az ütés nem talált s ekkor Vitális torkán ragadta meg a gulyást, a földre teperte, mellére állt és fegyverével agyba-főbe verte a védekezni sem tudó gulyást.

Azután, mint aki legjobban végezte dolgát, kivette a gulyás tarisznyájából a kenyeret és elmenekült vele.

Kőváry Imre súlyos sérülései miatt csak hétfőn délután mehetett be a községbe és akkor mondta el az esetet a csendőrségnek.

Kotyecz Lőrinc a neve annak a derék kőrösszegi mezőőrnek, aki biztos nyomra vezette a csendőrséget. Még tegnap hajnali 5 óra tájban találkozott Kotyecz Lőrinc a község határában Vitális Imrével, akit már hosszú idő óta ismer.

A haramia láthatólag megörült, hogy ismerőssel találkozott s nyomban meg is szólította:

— Adjon nekem valamit enni Lőrinc bátyám, mert már jó ideje nem ettem.

— Adnék fiam neked szívesen — volt a válasz — de bizony nekem sincs egy csöpp sem. Hanem ha éppen akarod, hát kihozhatok neked a faluból szívesen.

A betyrá eszén nem lehetett túljárni. — Csak nem vagyok bolond megvárni — mondta Vitális, — hogy aztán a nyakamra hozza a csendőröket.

Már hogy hoznám — mentegette magát a mezőőr. Hiszen tudod öcsém, hogy tizenkét évet ültem én a szamosújvári fegyházban s nagyon jól tudom, hogy milyen a rabélet. Csak nem vagyok gonosz, hogy odajuttassalak téged is.

Ez az érv teljesen meggyőzte Vitálist. Hamarosan szent volt a barátság. A mezőőr megígérte, hogy kihoz a faluból élelmiszereket, a haramia pedig szívesen egyezett ebbe bele.

Délelőtt 9 órára tüzték ki a találgatást a Vén erdő szélére, Vitális bizonyára meg is jelent a találgatón, de Kotyecz Lőrinc már nem ment el oda, hanem azonnal elment a község-házára és ott elmondta a találka lefolyását híven és részletesen.

Hajza a Vén-erdőben.

Az esetről azonnal értesítették a csendőrséget s néhány óra leforgása alatt mind a százötven csendőr Berekböszörményben volt összpontosítva. Délelőtt 10 óra volt, mikor a százötven főből álló csendőrcsapat a három csendőrtiszt vezetésével megjelent Berekböszörményben.

A legénység azonnal körültekintette a 200 katasztrális hold kiterjedésű erdőt és szoronyt szegezve vonultak mind beljebb és beljebb a sűrű bozótok és bokrok között.

A község egész lakossága kint volt a határban s izgatottan várta, mikor fogja el a csendőrség a rettegett haramiát. Délelőtt tíz óra volt, mikor a csendőrség ujult erővel, lelkesedéssel és reménykedéssel kezdte meg fásztó és rendkívül veszélyes munkáját, de már este 9 óra is elmúlt s a csendőrök az erdőből még mindig nem tértek vissza.

Este 10 órakor a csendőrség egy része felhagyott az üldözéssel és nyugalomra tért a faluba. A másik rész azonban kinn maradt az erdőn és leszállásban várták a haramia megjelenését.

Ráismertek Vitálisra.

Mialatt a csendőrség Berekböszörményben kergeti Vitális Imrét, a szomszédos vármegyékben s Biharmegye délkeleti vidékén állítólag rá is ismertek volna a haramiára.

Megirtuk tegnap, hogy Beélen az erdőben egy gyanus külsejű alakot találtak, akire ráillett Vitális Imre személyleírása.

Tegnap délután egyik nagyszalontai cég két bevásárlója ment Beélre s ott hallották, hogy a csendőrség gyanus alakot fogott el. Mivel ők Vitális Imrével együtt katonáskodtak, kérték, hogy vezessék őket a gyanus alakhoz. Mikor odavitték őket az erdőben talált emberhez, aki hülyének tette magát, határozottan kijelentették, hogy ez Vitális Imre. A beéli csendőrség most kettőzötten vigyáz a gyanus idegenre s azt hiszi, hogy ma véglegesen megállapítják, vajon tényleg Vitális Imrét fogták-e el?

Hasonlóképpen hajszolják Vitális Imrét Szeghalmon is. Egy parasztasszony jelentette itt a csendőrségnek, hogy Vitális Imrét Szeghalmon régi szeretője rejtegeti. 150 csendőr kutat most a falu határában a haramia után. Szeghalmon lakott özv. Vitális Lászlóné is, akit a haramia meggyilkolt.

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIÓK ÜZLETEK

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz utca 63.

SPORT.

Nagyvárad—Debreczen. Folyó hó 18-án vasárnap d. u. negyed 5 órakor a Nagyvárad Atlétikai Club football csapatát látja vendégül a Debreczeni Torna Egyesület. E mérkőzés revanch jellegével bír, a DTE. mult hó 14-én Nagyváradon mérkőzött a NAC.-al, mely 1:0 arányban végződött a NAC. javára. A DTE. hatalmasat fejlődött, amit a Miskolci Sp. E.-el tartott mérkőzés fényes győzelme is bizonyít, úgy hogy ezuttal a DTE.-nek erős kilátásai vannak, hogy ezt a csorbát kiköszörülje. A nagyváradiai már vasárnap d. e. folyamán megérkeznek és ittük alkalomával a debreczeniek vendégei lesznek.

HIREK

Balogh Sándor öngyilkos.

A Duna hullámai között.

Balogh Sándor debreczeni gazdasági akadémiai tanár tegnap Széll László barátjához és a budapesti rendőrfőkapitányhoz intézett levelében bejelentett öngyilkosságát ma csakugyan végrehajtotta.

Most már kétségtelenül megállapítható, hogy a boldogtalan ember a Duna hullámaiban fejezte be életét, amint ezt Boda Dezső rendőrfőkapitányhoz intézett levelében jelezte is.

Ma délután a rendőrszem a Csepel-szigeten a Duna partján egy kalapot és benne egy levelet talált. A talált tárgyakat azonnal bevitte a főkapitányságra, ahol a levél tartalmából megállapították, hogy azt Balogh Sándor írta a feleségének, aki nagybetegen a sanatóriumban fekszik. A levélben elbucszuk tőle. A kalapot is az övének ismerték.

A rendőrség azonnal felhívta a dunameléki községeket és a hidakhoz állított rendőrszemeket, hogy ha a hullát a víz felszínre vetné, azonnal jelentsék ezt a rendőrségnek.

Balogh Sándor utolsó levele, melyet feleségéhez intézett, így szól:

Drága egyetlenem!

Bocsásd meg azen tettemet. De nem tehettem másként. A sors megtört. Végtelenül fáj, hogy téged el kell hagynom, aki igazán mindig nagyon jó voltál hozzám, de a sors uzsorakamatot vett azért a boldogságért, amit veled átéltem. Csak legálább téged tudhatnának boldognak és egészségesnek.

Isten veled! Légy boldog!

Sándor.

— **A postahivatal köréből.** A nagyváradai posta- és távirda igazgatóság jelentette Debreczen városának, hogy *Köszélység pusztá* állomást a soboszlói kerületből a nádudvari kerületbe helyezte át.

— **Meghívó.** A debreczeni ref. egyház gazdasági bizottsága szeptember hó 15-én délután 4. rakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

— **Debreczen és a kolera.** A belügyminiszter körrendeletben értesítette Kovács József polgármestert, hogy a koleraanyag betegeket ürülékét és a hullák béltartalmát e hó 18-ától az állam által ujonnan létesített koleralaboratóriumba küldjék, amelyet a Gyáli-

ut 7. sz. házban rendeztek be. Figyelmezteti a körrendelet a hatóságokat, hogy a belek csomagolásánál szigorúan tartsák be a törvény rendelkezéseit, mert az ebből származó bajokért a küldőt éri a felelősség. Itt említjük meg, hogy a Debreczen területén ezideig még nem fordult elő koleraeset. A beszállított betegek közül egyetlen egyen sem konstataáltak kolerát, de még koleraanyagus tüneteket sem.

— **A megyei virilisek névsorát** már elkészítették a megyebeli adóhivatalok s a névsor közszemlére van kitéve a megyeháza másodaljegyzői hivatalában. 800 legtöbb adófizető van felvéve az adózó polgárok közül, de természetesen ezek közül csak 150 jut be virilisi jogon a törvényhatósági bizottságba. Ebből a névsorból állítja össze az alispáni hivatal az igazoló választmány elé kerülő névsort, melyet annak idején közölni fogunk. Akiket közelebből érdekel a dolog, e h. ó19-éig a névsort már most megtekinthetik. Az igazoló választmány e hó 20-án tart ülést, amelyen a névsor elbírálás alá kerül. Ez ellen még felebbezéssel lehet élni, a 30 napig közszemlére újból elhelyezett névsor ellen.

— **Az ügyvédjelöltek mozgalmával** kapcsolatosan, — mint fővárosi tudósítónk jelenti, a budapesti ügyvédi kamara holnap ülést tart, amelyen a Székely Ferenc-féle revizíós törvényjavaslat ügyében tartanak. Az előadói javaslat azt tartalmazza, hogy a törvénytervezet nem sérelmes az ügyvédjelöltekre.

— **A Magyarok a Tisza gróf ezüstlakodalmán.** A geszti piroskupolás ősi Tisza kastélyban nevezetes, nagy ünnepre készülődnek. Huszonöt esztendeje most, hogy Tisza István gróf feleségül vette unokahugát, Tisza László leányát: Tisza Ilonát. Huszonöt éve: 1885. szeptember 19-én. Kolozsvárott, a belfarkas-utcai kálvinista templomban volt az esküvő. Kettős ünnepe volt az a Tisza nemzetségnek. Mert ugyanakkor vezette az oltárhoz Bethlen Pál gróf Tisza László kisebb leányát: Tisza Jolánt. A templomba jegyekkel bocsátották a közönséget és mindenki ott akart lenni a ragyogó nászünnepen, aminőt még a kincses város nem látott. Az ezüst lakodalmat most az évforduló előtt két nappal fogadják megtartani s a nagy ünnepségeken *Magyary* Imre fog muzsikálni teljes zenekarával: lévén a mi a kiváló cigányművésznünk udvari hegedűse Tisza István grófnak. A banda tagjai már el is utaztak.

— **Eljegyzs.** Hajnal Dezső dr. fogorvos eljegyezte Mandel Mariskát. (Minden külön értesítés helyett).

— **Örült az utcán.** Ma délután 3 óra tájban óriási patáliát csapott a Piac-utcán egy Mészáros Julia nevű 20 éves hajadon. Mindenkit leütéssel fenyegetett. A rendőrök bevitték a bünygyi osztályra, ahol újra dühöngeni kezdett. Tíz ember alig birt vele. A mentők bevitték a kórházba, ahol Varga Emil dr. megállapította róla, hogy nagyfokú hisztériás.

— **Szociálista munkások gyűlése.** A debreczeni szociáldemokrata munkások vasárnap délután 3 órakor a Munkás-Otthon nagy termében népgyűlést tartanak a lakás- és élelmiszer-uzsora és fogyasztási szövetkezet napirenddel.

— **A fodrászsegédek szervezkedése.** A debreczeni fodrászsegédek szervezete — mint már jeleztük is a multkor — megalakult. A beiratásokat csütörtökön este a Munkás-Otthon helyiségében már meg is kezdték.

— **A király vendégel.** Bécsből jelentik: Nyolcvan apró gyerek érkezett ma Bécsbe. Sant-Pöltenből jöttek a vadászkiállítás megtekintésére. A gyerekek a király vendégei. Mikor ugyanis a király ez év júniusában Sant-Pöltenben volt, az ottani gyermekek körtáncot mutattak be előtte. A királynak annyira megtetszett a tánc, hogy meghívta a gyermekeket Bécsbe, ahol most ezek néhány napot fognak a király költségén tölteni.

— **Lezuhant a háztetőről.** A jó öreg vármegyeházának tetején tatarozási munkálatokat végzett Maruczinecz Mihály 21 éves közművessegéd. Valahogyan megcsuszott és lezuhant a magas tetőről. Koponyatörést szenvedett. A kórházban gondos ápolás alá vették, azonban állapota oly súlyos, hogy aligha gyógyul fel többé.

— **Egy leány miatt.** Egy veszedelmesen összeszurkált fiatalembert hoztak be ma Nyirákrényből a debreczeni kórházba. Verő Györgynek hívják, 19 éves, földmives. Bori Béla pusztáján szolgált. Tegnap este több legénytársával valami leány miatt összeverekedett és a bős riválisok kegyetlenül összeszurkálták. A verekedő legényeket az ottani csendőrség letartóztatta.

Ridkül nőknek 95 krtól kezdve Gyermekeknek 35 krtól kezdve minden árba. Nagy Andrásnál, Kistemplom mellett.

— **Meghalt, mert szeretett.** Ma délelőtt jelentés érkezett a debreczeni kir. ügyészséghez, hogy Vértessen Papp János 22 éves földmives gyufaoldattal megmérgezte magát. Tettét azért követet el, mert nagyon szerelmes volt egy leányba, azonban a leány tudni sem akart róla.

— **Öngyilkos hentestanonc.** Különös módon vetett véget életének egy tizennégy esztendőes hentesinas. Tokaji János debreczeni hentesmesternél volt alkalmazva Ónodi János tanonc, akinek szülei Hajduszoboszlón laknak. Tegnap a fiu hazakéredzett szüleihez. Otthon valahogyan kerített egy csomó patkánymérget. Este, mikor szülei lefeküdtek, a fiu bevette a nagy rakás mérget. Reggelre meghalt. Hogy miért lett öngyilkossá, azt nem tudják.

— **Baleset a vasuton.** Oláh Béla kereskedőtanonc, aki Hajdunánáson Vidorszky György üzlet ben van alkalmazva, ma bejött Debreczenbe és a Nyulasnál, mikor a vicinálisról le akart szállni, kiesett a kocsiból és a fejét több helyen bezúzta. A mentők a kórházba szállították.

— **A Csokonai-utcai vitrióldráma.** A szerencsétlenül járt fiatal leányasszony, Berger Matild már jobban van. A veszedelem nagyobbik részén már túl van. A levitriolozott hölgy desanyja és fivére ma bejött szerkesztőségünkbe és kijelentették, hogy valótlan az a hír, mintha a fiatal házások csak néhány héttig is együtt éltek volna. Egy napig sem éltek együtt. A fiatal férj brutális viselkedése miatt maradt el az egyházi esküvés, melyet eredetileg a polgári házasságkötés után egy hétre terveztek. A fiatal feleség a házasságkötés utáni négy hét mulva már meg is indította a válópört Kardos Samu dr. ügyvéd útján.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Mérlegképes könyvelő esti mellékfoglalkozást keres. Czim a kiadóban.

Egy bolti szolga és kalapos tanoncz felvétetik Békés Lajosnál Piacz-u. 46.

Tanuló fodrásznak telvétetik. Cim a kiadóba.

Adás-vétel.

Elsőrendű száraz tűzifa felvágva és ölenként, valamint kocsinként vargafa is kapható. Iroda Miklós-u. 7. sz. Raktár Homokkert légszeszgyár mellett. Ugyanott kaphatók bécsi kék és ezüst szőru házi nyulak.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

„**Rolibri**” cig. hüvely a legfinomabb papírból készült, feltétlenül izelje meg mindenki! Főraktár a Harmathy antiquáriumban Fűvészkert-u. 14.

Jó karban tartott használt butorok eladó Szent-Anna-utca 1. sz. a. l. emelet. Megtekinthetők délelőtt.

Uj harisnya kötések és fejelések a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Pászomány gyárban Debreczen. Ugyanott tanulók és tanuló lányok fizetéssel felvétetnek.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Cserego-szállít szállít bármily mennyiségben 5 kútos kosarakban Darvas Miksa szállító kivitele. Telefon 294.

Katona ládák és felszerelések legolcsóbban a Munkás Bazárba, Degenfeld-tér 8.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelozett) copirrés megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Lakás.

Kiadó üzleti vagy irodahelyiség a Piac-utcán. Az Iparkamara székházának földszintjén (Piac-utca 69.) lévő nagy iparmuzeumi terem üzleti vagy irodai helyiségnek kiadó. Értekezni lehet a kamara titkári hivatalában.

Különféle.

Férfi és női kalapokat a legjobb kivitelben javít és tisztít Békés Lajos kalapos műhelye Debreczen, Piacz-u. 46. az udvarban.

Uj kosárbalet, Kossuth-utca 4. Ugyanitt javítások elfogadtatnak.

Welsz Ferencz építész és mű-butor asztalos Késmét-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner**

„**Lillom-cromjót**” használja. — Vételnél **Mauthner** névre ügyeljünk. Kapható **Arany-Angyal** gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok.

Ingluzok, kötények, ruháneműk varását és gumiuk varrást elvállalok; házhoz is elmegyek. Czim a kiadóba.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök

a legolcsóbb férfi-, fiu- és gyermekruha áruházban

Grünfeld Adolf és Társánál

kaphatók

DEBRECZEN, Kistemplom mellett, (sarok bolt.)

Aláírási felhívás.

A Debreczenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet

Piacz utca 32. (volt Szodiák ház.)

1910. november 1-én kezd meg 1-ös évtársulatát.

A szövetkezeti eszme fokozatos fejlődése hívta életbe, a takarékoság fejlesztésére és tagjainak olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönök adására alakult eme szövetkezet, mely Debreczenben és környékén egy magánszemélyek, mint vállalatoknak módot nyújt vállalkozások könnyebb keresztülvitelére.

Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenkint fizetendő.

Minden törzsbetét után a beiratáskor egyszersmindenkorra 50 fillér, a könyvecskéért pedig 20 fillér fizetendő.

Kölcsönök már 1910. november 1-től folyósíthatnak és pedig oly módon is hogy a befizetésnek 5. 10. vagy 16 év alatt kell csak megtörténnie.

Kölcsönök adának: 1. A befizetett összeg 9/10 erejéig kezesség nélkül. 2. Kezesség mellett, még az esetben is, ha a kezes nem szövetkezeti tag. 3. Jelzálogkölcsönök ingatlanokra való bekebelezés mellett. 4. Zálogkölcsönök biztosítékul elfogadható értékekre.

Egy törzsbetét (50 fillér) után minden tag 100 korona kölcsönre tarthat igényt.

Debreczen, 1910. szeptember 9-én.

Az alapítók: Dr. Brokés Győző, a kir. állami gyermekmenhely főorvosa. Csátári Szűcs Bertalan, bank főtisztviselő. Erdődy Lajos, építő vállalkozó. Frankl Andor, kereskedő. Gal Ignác, bank főtisztviselő. Dr. Gáspár Géza, a ker. munkásbiztosító pénztár főorvosa. Gerő Dániel, kir. állatorvos. Harsányi Lajos, gyógyszerártulajdonos. Kovács János, ref. lelkes. Dr. K. Tóth Mihály, kultúratanácsnok. Link Lipót, kereskedő. Dr. Megyery Pál, ügyvéd, földbirtokos. Molnár Antal bankigazgató. Némot Dezső bizt. vezérügyn. főnök. Parti Ferencz, kereskedő. Reiner Mór, kereskedő. Dr. Ritter-sporn Miklós, bankigazgató. Sándor Imre, kereskedő. Dr. Tarján Leó, ügyvéd. Weisz Albert, kereskedő. Wohl Adolf földbirtokos.

Zongorák, Pianinók, Cimbalmok, hangszerek

legolcsóbban vásárolhatók és beszereshetők

Schmidt

hangszer üzletében

Piacz-u. 73. sz.

Javítások és hangolások ugy helyben mint vidékre elfogadtatnak.

Prelovsky András

elsőrangú katonai és polgári szabó-üzlete bol- és külföldi szövetek

valamint hadifelszerelési cikkek nagyválasztékú raktára

Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar, disz- és viselő ruhákat, pápi reverendákat, palástokat és fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítik.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egyéves önkéntesek

a legelegánsabban szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségéért valamint előírás szerinti elkészítéséért felelősséget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálom.